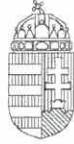

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

TV-0997-002/2018.

Az Állami Számvevőszék 2019. első félévi ellenőrzési terve

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

Az Állami Számvevőszék 2019. első félévi ellenőrzési terve

Jóváhagyom:

Dömök László
Dömök László

elnök

Budapest, 2018. december

Bevezetés

Az Állami Számvevőszék az Országgyűlés legfőbb pénzügyi-gazdasági ellenőrző szerve, a magyar demokratikus államberendezkedés garanciális alapintézménye.

Az ÁSZ szervezetének és működésének részletes szabályait és feladatait az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény határozza meg. Tevékenységét ellenőrzési terv alapján végzi, amit az elnök hagy jóvá. Működésének átláthatósága érdekében ellenőrzési terve nyilvános, melyet félévente közzétesz és átad az Országgyűlés részére. Függetlenségét az Alaptörvény és az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény biztosítja. Feladatai közé tartozik a központi költségvetés végrehajtásának, az államháztartás gazdálkodásának, az államháztartásból származó források felhasználásának, és a nemzeti vagyon kezelésének ellenőrzése. Ellenőrzési tapasztalataival támogatja az Országgyűlés törvényalkotó tevékenységét.

Az ÁSZ stratégiája alapján az ÁSZ küldetése, hogy szilárd szakmai alapokon álló, értékteremtő ellenőrzéseivel előmozdítsa a közpénzügyek átláthatóságát, a közpénz és a közvagyon hatékony és célszerű felhasználását, valamint segítse a *jól irányított állam* működését.

Az ÁSZ ellenőrzési szabályait, módszereit függetlenségének egyik sarokköveként önállóan alakítja ki. Ellenőrzési módszertanait folyamatosan megújítja a gyakorlati tapasztalatok és a nemzetközi módszertani fejlesztések, sztenderdek és ajánlások figyelembevételével.

Az ÁSZ az Alaptörvényben lefektetett elvek érvényesítése érdekében a közpénzekkel és a közvagyonnal való felelős és gondos gazdálkodást, az elszámoltathatóságot, az átláthatóságot, a lényeges hibáktól való mentességet, a vagyonvesztés megakadályozását helyezi előtérbe. Ellenőrzéseivel az ÁSZ-nak lehetősége nyílik arra, hogy erősítse hozzáadott értéket teremtő tevékenységét és tanácsadó szerepét.

A felelős, átlátható és elszámoltatható közpénzfelhasználás ellenőrzéséhez az ÁSZ 2019. első félévében szabályszerűségi, helyénvalósági és teljesítmény-ellenőrzési módszerek alkalmazásával végzi ellenőrzéseit. A szabályszerűségi és megfeleléségi ellenőrzés alapelvei szilárd és széles körű ellenőrzés-szakmai háttérrel biztosítanak. A teljesítmény-ellenőrzésekkel pedig az ÁSZ hozzájárul a közpénzekkel és a nemzeti vagyonnal való gazdálkodás során az eredményesség és a hatékonyság elvének érvényesüléséhez.

A 2019. első félévében az önkormányzatok, központi költségvetési szervek, állami tulajdonú gazdasági társaságok és önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése a hatékony és célszerű ellenőrzések lebonyolítása érdekében az előzetes kockázatelemzés eredményeként meghatározott, a kiválasztott ellenőrzöttre egyedileg jellemző és hangsúlyosnak ítélt kockázatoknak megfelelő *témaspecifikus programegységekkel* történik. Minden felsorolt szervezet esetében alkalmazhatja az ÁSZ az integritás- és belső kontroll, pénzügyi gazdálkodás, vagyongazdálkodás, jelentős beruházások és teljesítmény-ellenőrzés modul. Az önkormányzatok moduljai kiegészülnek a befektetési döntések, az adósságrendezési eljárás szabályszerűségének értékelését célzó, illetve a teljesítmény-ellenőrzést megalapozó, az intézményekre vonatkozó szabályszerűségi modullal. A központi költségvetési szervek esetében a középírányító szervek ellenőrzése is megtörténhet, amely során az irányítási feladatokat, a gazdálkodási és vagyonkezelési feladatokat, valamint a maradvány felhasználását is ellenőrzi az ÁSZ.

Az ellenőrzési terv második része a törvény által előírt éves, kétéves gyakorisággal elvégzendő és egyéb eseményhez kötött ellenőrzéseket tartalmazza. Az ÁSZ ellenőrzéseinek egy részét 2019. első félévében is a több éven keresztül megújított programok alapján történő, azonos területen, és meghatározott témában végzett szervezet-specifikus ellenőrzések teszik ki, melyek az államháztartás különböző, jelentős részterületeit, és az államháztartáshoz szorosan kapcsolódó, de azon kívüli szervezetek csoportjait is érintik. A kockázatelemzés alapján történő, a legnagyobb hasznosulással bíró ellenőrzések lebonyolítása érdekében az ÁSZ a szervezet-specifikus ellenőrzéseihez nagy hangsúlyt helyez a modulárisan felépített, az ellenőrzött szervezetek egyedi kockázatainak megfelelő, célzott ellenőrzési programok készítésére. Az ellenőrzés megállapításai a jogalkotó, a társadalom, az ellenőrzött szervezetek és az ÁSZ számára egyaránt hasznos információkkal szolgálhatnak.

Az ÁSZ a *helyi önkormányzatok* ellenőrzése keretében a Magyar Államkincstár központi információs rendszerében rendelkezésre álló adatok monitorozását is alkalmazza, mellyel a korábbi időszakban nem ellenőrzött önkormányzatokat is be tudja vonni az értékelésbe. A monitoring riportok kiértékelése alapján végzett ellenőrzésekkel, az önkormányzatok pénzügyi egyensúlyi helyzetére ható kockázatok feltárásával az ÁSZ hozzájárul az önkormányzatok gazdálkodása, feladatellátása fenntarthatóságának biztosításához.

Az ÁSZ 2019. első félévében is folytatja *utóellenőrzéseit*, melynek célja a számvevőszéki jelentések hasznosulása céljából elkészített intézkedési tervek végrehajtásának értékelése. Az utóellenőrzések során nyomon követhető, hogy a közvagyonnal történő gazdálkodás során feltárt hibák, hiányosságok megszüntetése, ezzel a nemzeti vagyon gyarapítása, védelme megalósult-e.

Folytatódik a *gyermekétkeztetéssel* kapcsolatos feladatellátás ellenőrzése is. A gyermekétkeztetés az abban résztvevők számossága, a közpénz nagysága és nem utolsósorban a gyermekek életkoruknak megfelelő mennyiségű és minőségű étellemmel való ellátása és ezzel összefüggésben az egészség megőrzése miatt a társadalom figyelmének középpontjában áll.

Az ÁSZ ellenőrzési terve alapján folytatja az *alapítványok és közalapítványok* ellenőrzését. Az ÁSZ jogszabályi felhatalmazás alapján azokat az alapítványokat, közalapítványokat ellenőrizheti, amelyek az államháztartásból nyújtott támogatásban vagy az államháztartásból meghatározott célra ingyenesen juttatott vagyonban részesültek. Az ÁSZ az államháztartáson kívülre nyújtott költségvetési támogatások és az ingyenes vagyonjuttatások ellenőrzésével hozzájárul ahhoz, hogy a közpénzeket a civil szervezetek is átlátható módon használják fel.

A 2019. első félévében is folytatódik a nemzeti (állami és önkormányzati) tulajdonban álló *gazdasági társaságok* gazdálkodásának ellenőrzése, tekintettel arra, hogy a társaságok gazdálkodása jelentős mértékben befolyásolja a nemzeti vagyon értékét, továbbá az ország gazdasági teljesítményét, és jelentős hatással van az államadóságra is.

Az ÁSZ a közvagyonnal történő szabályszerű, felelős, hatékony gazdálkodás előmozdítása érdekében a 2019. első félévében is folytatja azon intézmények gazdálkodásának, működésének ellenőrzését, amelyek maguk is végeznek ellenőrzési, felügyeleti tevékenységet. Az ÁSZ súlypontba helyezi a *második védelmi vonal* erősítését célzó ellenőrzéseket, amelynek keretén belül többek között a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, a Magyar Nemzeti Bank és az irányító szervezetek feladat ellátása, ezen belül az ellenőrzési és monitoring feladatai ellátása ellenőrzését végzi el.

A *Nemzeti Adó- és Vámhivatal* esetében egyrészt a társasági adóval kapcsolatos egyes tevékenységek (bevallás-feldolgozás, ellenőrzések tervezése és végrehajtása, hátralékkezelés,

behajtási tevékenység, adatszolgáltatások) szabályozottságának és szabályszerűségének értékelésére, ennek kapcsán a belső kontrollok kiépítése és működtetése megfelelőségének értékelésére kerül sor. Másrészt a társasági adóban érvényesíthető kedvezmények kapcsán a NAV nyilvántartási, adatszolgáltatási, ellenőrzési tevékenysége kerül értékelésre. Az *Utóellenőrzések* keretében pedig a Nemzeti Adó- és Vámhivatal informatikai rendszereinek ellenőrzéséről készült ÁSZ jelentéshez kapcsolódó intézkedési terveiben előírt feladatok végrehajtásának utóellenőrzése kerül lefolytatásra.

A Magyar Nemzeti Bank, mint a pénzügyi szektor második védelmi vonala gazdálkodása, a szabályszerű működés feltételeinek érvényesülése, valamint a központi költségvetéssel összefüggő elszámolások szabályszerűsége is ellenőrzésre kerül.

A 2019. első félévében folytatódik a *Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság* működésének, gazdálkodásának értékelése. Az intézménynél értékeljük a belső kontrollrendszer kialakítását és működtetését, valamint azt, hogy az NMHH pénzügyi és vagyongazdálkodása szabályszerű volt-e.

A *Magyar Villamos Művek Zrt.* ellenőrzése kiterjed arra, hogy mint holdingközpont megfelelően látta-e el stratégiai irányító, ellenőrző tevékenységét a tulajdonában álló gazdasági szervezetek fölött. A stratégiai tervezés és döntéshozatal, a társaság-csoport tagjainak felügyelete, valamint a holding központosított pénzgazdálkodási, vagyongazdálkodási tevékenysége is értékelésre kerül.

Az állami feladatok ellátásának alapvető feltétele az állami vagyonnal való felelős gazdálkodás. Az ÁSZ folytatja a *kulturális javak* körébe tartozó állami vagyon értékmegőrzése, a vagyon gyarapítása, állagának védelme, a vagyon hasznosítása érdekében a tulajdonosi, az ágazati irányítási, a felügyeleti joggyakorlók ellenőrzését is. Az állami és önkormányzati fenntartású közgyűjtemények (a muzeális intézmény, levéltár, közgyűjteményként működő kép- és hangarchívum, valamint könyvtár) saját gyűjteményében nyilvántartott kulturális javak a nemzeti vagyon köréhez tartoznak, ezért a vagyon értékmegőrzése, a vagyon gyarapítása, állagának védelme, a vagyon hasznosítása terén megtett intézkedések kiemelkedő fontosságúak. A nyilvános könyvtárak által kezelt speciális vagyoni kör, továbbá a témakörben végzett kockázatelemzés és kockázatértékelés alátámasztja az e témakörben tervezett ellenőrzések lebonyolításának szükségességét.

A „*vészhelyzeti*” *betegellátás rendszerének* ellenőrzésével első szakaszban az ÁSZ arra keresi a választ, hogy a megszervezett „*vészhelyzeti*” betegellátás, mint közszolgáltatás céljai, az irányító szerv értékelése alapján teljesültek-e, illetve a közszolgáltatást igénybevevők elégedettek voltak-e a betegellátással. Majd a következő szakaszban az egészségügyi szolgáltatók ellenőrzése során azt ellenőrzi, hogy a sürgősségi betegellátás rendszerében az irányítói-, fenntartói- és egészség-szervezési feladatellátás, továbbá az ellátást nyújtók feladatellátása szabályszerű volt-e.

Az ÁSZ a köznevelés területén hozzájárulhat a felelős gazdálkodás elvének tudatosításához, erősítéséhez. A *köznevelés ellenőrzési rendszerére* irányuló ellenőrzése által az ÁSZ erősíti hozzáadott értéket teremtő tevékenységét és tanácsadó szerepét.

A szegénységi küszöb alatt élők felemeléséhez kapcsolódó cél elérését, a stratégiák célkitűzései és a tervezett intézkedések biztosítását ellenőrzi az ÁSZ a 2018. második félévből áthúzódó ellenőrzési program, a *szegénységi küszöb alatt élők felemelésére* tett intézkedések ellenőrzésén keresztül.

2019. első félévében a *Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap* ellenőrzésére is sor kerül. Az ellenőrzés rávilágít arra, hogy a családtámogatási szakterület és a pénzügyi szakterület kontrolljai kialakítása és a kontrollok működtetése megfelelően lettek e kialakítva, és hogy a kormányhivatalok a korábbi ÁSZ ellenőrzések által feltárt - családtámogatási ellátásokkal összefüggő - hiányosságok megszüntetésére intézkedtek –e.

Az államháztartás körébe tartozó vagyon kezelésének, a vagyonnal való gazdálkodásnak, a szervezetek vagyonérték-megőrző és vagyongyarapító tevékenységének ellenőrzése témakörében kiemelt jelentőségű az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos tevékenységek éves rendszerességgel, törvényi kötelezettség alapján végzett értékelése.

A közpénzfelhasználás átláthatóságának biztosítása érdekében kiemelt szerepe van a központi költségvetés végrehajtásáról készített *zárszámadás ellenőrzésének*, amellyel összhangban a 2019. első félév egyik legfontosabb feladata a 2018-as központi költségvetés végrehajtásának ellenőrzése. A feladat hatékony és eredményes megvalósítása érdekében az ÁSZ az ellenőrzést az államháztartás teljes gazdálkodásának lefedésére alkalmas, statisztikai módszerekkel támogatott módszertanon alapuló ellenőrzési modell szerint végzi el. Az ellenőrzés magába foglalja a 2018. évi országgyűlési választások előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatos állami támogatások felhasználásának ellenőrzését is.

Az ÁSZ törvényi felhatalmazás alapján folytatja a *költségvetési támogatásban részesülő pártok és pártalapítványok* gazdálkodásának ellenőrzését.

A számvévszéki ellenőrzések során kiemelt figyelmet kap, hogy az ellenőrzött szervezetek az államháztartás számvitelének rendjét az előírásoknak megfelelően betartják-e. Az ÁSZ továbbra is kiemelt területként kezeli az integritás és a belső kontrollrendszer működésének feltérképezését, amely előfeltétele a nemzeti vagyonnal való szabályszerű, felelős, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodásnak.

Az integritás alapú közpénzfelhasználást az ÁSZ önkéntesen kitölthető öntesztekkel is támogatja, amelyek segítségével a szervezetek képet kaphatnak arról, hogy gazdálkodásuk, tevékenységük irányítása, szabályozása mely területek vonatkozásában fejlesztendő. Az öntesztek az ÁSZ honlapjáról letölthetők.

Az ÁSZ stratégiába foglalt kiemelt célja, hogy az ellenőrzési tevékenységének hasznosulása tetten érhető legyen a társadalmi bizalom megerősítésében, az ellenőrzött szervezetek magatartásának megváltozásában, a törvényhozás tevékenysége támogatásában, a legfontosabb társadalmi-gazdasági kérdésekben és a közgondolkodás megváltoztatásában.

TÉMAJEGYZÉK

(tartalomjegyzék témasorszám alapján)

1. *Önkormányzatok pénzügyi monitoring alapján végzett ellenőrzése* (a 2018. II. félévi ellenőrzési terv 3. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
2. *2/1. Utóellenőrzések* (második szakasz, a 2018. II. félévi ellenőrzési terv 4. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
2/2. Utóellenőrzések (harmadik szakasz)
3. *A gyermekétkeztetés rendszerének ellenőrzése* (a 2018. II. félévi ellenőrzési terv 5. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
4. *4.1 Köztestületek ellenőrzése* (harmadik szakasz, a 2018. II. félévi ellenőrzési terv 10. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
4/2. Köztestületek ellenőrzése (negyedik szakasz)
5. *5/1. Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése* – A humánszolgáltatást nyújtó államháztartáson kívüli köznevelési és szociális intézmények, szolgáltatók fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése (harmadik szakasz, a 2018. II. félévi ellenőrzési terv 11/1. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
5/2. Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése – A humánszolgáltatást nyújtó államháztartáson kívüli szociális intézmények, szolgáltatók fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése (negyedik szakasz, a 2018. II. félévi ellenőrzési terv 11/2. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
6. *A nyilvános könyvtári ellátás működésének ellenőrzése* (második szakasz, a 2018. II. félévi ellenőrzési terv 12/2. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
7. *Az önkormányzatok ellenőrzése* (a 2018. II. félévi ellenőrzési terv 15. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
8. *Központi költségvetési szervek ellenőrzése* (a 2018. II. félévi ellenőrzési terv 16. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
9. *A költségvetési szervek irányítói, tulajdonosi feladatai ellátásának ellenőrzése* (a 2018. II. félévi ellenőrzési terv 17. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
10. *10/1. Alapítványok/közalapítványok gazdálkodásának ellenőrzése* (harmadik szakasz, 2018. II. félévi ellenőrzési terv 18/2. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
10/2. Alapítványok/közalapítványok gazdálkodásának ellenőrzése (negyedik szakasz)
11. *11/1. Nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése* (a 2018. II. félévi ellenőrzési terv 19. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
11/2. Nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése
12. *A Nemzeti Adó- és Vámhivatal társasági adóval kapcsolatos feladatellátásának ellenőrzése* (a 2018. II. félévi ellenőrzési terv 21. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)

13. *A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság ellenőrzése* (a 2018. II. félévi ellenőrzési terv 22. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
14. *A Magyar Villamos Művek Zrt. ellenőrzése* (a 2018. II. félévi ellenőrzési terv 23. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
15. *Az állami tulajdonban lévő kulturális javakkal kapcsolatos vagyongazdálkodás ellenőrzése* (a 2018. II. félévi ellenőrzési terv 24. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
16. *A „vészhelyzeti” betegellátás rendszerének ellenőrzése* (a 2018. II. félévi ellenőrzési terv 25. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
17. *A köznevelés ellenőrzési rendszerének ellenőrzése* (a 2018. II. félévi ellenőrzési terv 26. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
18. *A szegénységi küszöb alatt élők felemelésére tett intézkedések ellenőrzése* (a 2018. II. félévi ellenőrzési terv 27. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
19. *A Magyar Nemzeti Bank működése szabályszerűségének ellenőrzése* (a 2018. II. félévi ellenőrzési terv 30. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
20. *A községi, nagyközségi önkormányzatok integritásának ellenőrzése* (a 2018. II. félévi ellenőrzési terv 28. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
21. *A többségi állami és önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok integritásának ellenőrzése* (a 2018. II. félévi ellenőrzési terv 29. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
22. *Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap ellenőrzése*

**TÖRVÉNY SZERINT ÉVES, KÉTÉVES GYAKORISÁGGAL ELVÉGZENDŐ ÉS
EGYÉB ESEMÉNYHEZ KÖTÖTT ELLENŐRZÉSEK**

23. 23/1. *Az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos tevékenységek ellenőrzése* (a 2018. II. félévi ellenőrzési terv 32. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
- 23./2. *Az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos tevékenységek ellenőrzése*
24. *A költségvetési támogatásban részesülő pártok 2016-2017. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése* (a 2018. II. félévi ellenőrzési terv 36. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
- 24/1: *A Fidesz – Magyar Polgári Szövetség 2016-2017. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése* (a 2018. II. félévi ellenőrzési terv 36/1. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
- 24/2: *A Kereszténydemokrata Néppárt 2016-2017. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése* (a 2018. II. félévi ellenőrzési terv 36/2. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
25. *A költségvetési támogatásban részesülő pártalapítványok 2016-2017. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése* (a 2018. II. félévi ellenőrzési terv 37. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
- 25/1: *A Szövetség a Polgári Magyarországért Alapítvány 2016-2017. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése* (a 2018. II. félévi ellenőrzési terv 37/1. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
- 25/2: *A Barankovics István Alapítvány 2016-2017. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése* (a 2018. II. félévi ellenőrzési terv 37/2. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
26. *2018. évi zárszámadás – Magyarország 2018. évi központi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése*
27. *Vélemény a 2020. évi központi költségvetésről – Vélemény Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló javaslatáról*

I.

2019. ELSŐ FÉLÉVI ELLENŐRZÉSEK

Az ellenőrzés típusa: megfelelősségi ellenőrzés

ÖNKORMÁNYZATOK PÉNZÜGYI MONITORING ALAPJÁN VÉGZETT ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: az önkormányzatok központi információs rendszerében szereplő adatok értékelése alapján beazonosított kockázatok kezelésének előmozdítása.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ stratégiájában célul tűzte ki, hogy az önkormányzatok ellenőrzése során azok pénzügyi-gazdasági helyzetét értékeli, kockázatait feltárja, valamint az ellenőrzések helyszíneit objektív mutatószámrendszer alapján választja ki.

Az ellenőrzés végrehajtásához a kijelölt önkormányzatok csoportosításra kerülnek az ellenőrzés végrehajthatósága, a kockázatok és az ellenőrizhetőség szempontjai szerint. Az ÁSZ stratégiai céljai közt szerepel, hogy új megközelítésű, elemzéssel alátámasztott mintavétellel, illetve ellenőrzési eljárásokkal csökkentse a helyszíni ellenőrzések számát.

A monitoring rendszer az önkormányzatok éves költségvetési beszámolójának, időközi költségvetési jelentéseinek és mérlegjelentéseinek a központi információs rendszerben szereplő adatai értékelése alapján jelzi, hogy melyek azok az önkormányzatok, és melyek azok a területek, ahol olyan kedvezőtlen gazdasági folyamatok, vagy gazdasági események következtek be, amelyek ellenőrzés lefolytatását teszik indokolttá. Az ellenőrzés végrehajtására az önkormányzati alrendszerrel készített monitoring riportok, valamint az önkormányzatok által tanúsítványok keretében szolgáltatott adatok, információk felhasználásával kerül sor. Ennek az egyszerűsített ellenőrzési módszernek az eredményeként az ÁSZ olyan önkormányzatokat is be tud vonni az értékelésbe, ahol korábban nem végzett ellenőrzéseket, és kapacitásainak leghatékonyabb kihasználásával a kockázatokra fókuszáltnak a lehető legnagyobb lefedettséget képes biztosítani az önkormányzati alrendszer területén.

Az ÁSZ ellenőrzéseivel hozzájárul az önkormányzatok szabályszerű, fenntartható működéséhez, valamint a „jó kormányzáshoz” azzal, hogy rámutat az önkormányzatok működésének és gazdálkodásának kockázatos területeire, egyben javaslatot tesz azok módosítására.

Témasorszám: 2/1

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

UTÓELLENŐRZÉSEK

(második szakasz)

Az ellenőrzés célja Az ellenőrzés célja annak értékelése, hogy a számvevőszéki jelentésben foglalt intézkedést igénylő megállapításokkal összhangban készített intézkedési tervben meghatározott feladatokat az ellenőrzött szervezet végrehajtotta-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ tv. 33. § (1) bekezdése értelmében a számvevőszéki jelentések intézkedést igénylő megállapításai, javaslatai alapján az ellenőrzött szervezet vezetője intézkedési tervet köteles összeállítani, és az Állami Számvevőszék részére megküldeni.

Az utóellenőrzés során az ÁSZ értékeli, hogy az érintett számvevőszéki jelentésben foglalt intézkedést igénylő megállapításokkal és javaslatokkal összhangban, az ellenőrzött szervezet által – a jogszabályi kötelezettségének eleget téve – készített intézkedési tervben meghatározott feladatokat a feladatra kijelöltek végrehajtották-e.

Az intézkedések végrehajtásával az adott terület szabályszerű működése vonatkozásában a kockázatok csökkenhetnek, azonban hosszabb távon az intézkedési tervben foglaltak végrehajtásával önmagában nem szűnnek meg, csak akkor, ha beépülnek az ellenőrzött szervezet működésébe, azokat folyamatosan karban tartják, figyelembe véve, illetve kezelve a változásokat. Emellett az intézkedések végrehajtásáig újabb kockázatok merülhetnek fel a szabályszerű működés vonatkozásában, amelyek kezelése szintén kiemelten fontos az ellenőrzött szervezet számára.

Az ellenőrzött szervezet vezetője által készített intézkedési tervekben foglalt feladatok hiányos, illetve késedelmes végrehajtása, vagy annak elmaradása a szabályszerűség és a felelős vezetői magatartás vonatkozásában kockázatot hordoz, ami azt mutatja, hogy az ellenőrzések során feltárt hibák, hiányosságok és szabálytalanságok kezelése nem kapott kellő hangsúlyt. Az utóellenőrzés során is fennálló szabálytalanságok esetén a közpénz, közvagyon veszélyeztetettségi kockázat valószínűsített hatásának értékelése további intézkedéseket vonhat maga után.

Az ellenőrzött szervezet szintjén az utóellenőrzés feltárja, hogy a szervezet az intézkedések végrehajtásával hasznosította-e a korábbi ellenőrzési jelentésben a hiányosságok megszüntetése, illetve a kockázatok kezelése érdekében megfogalmazott javaslatokat, illetve az intézkedések végrehajtása elmaradásának következtében továbbra is fennálló szabálytalanság esetén értékeli a közpénzek, közvagyon veszélyeztetettségét.

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

UTÓELLENŐRZÉSEK

(harmadik szakasz)

Az ellenőrzés célja Az ellenőrzés célja annak értékelése, hogy a számvevőszéki jelentésben foglalt intézkedést igénylő megállapításokkal összhangban készített intézkedési tervben meghatározott feladatokat az ellenőrzött szervezet végrehajtotta-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ tv. 33. § (1) bekezdése értelmében a számvevőszéki jelentések intézkedést igénylő megállapításai, javaslatai alapján az ellenőrzött szervezet vezetője intézkedési tervet köteles összeállítani, és az Állami Számvevőszék részére megküldeni.

Az utóellenőrzés során az ÁSZ értékeli, hogy az érintett számvevőszéki jelentésben foglalt intézkedést igénylő megállapításokkal és javaslatokkal összhangban, az ellenőrzött szervezet által – a jogszabályi kötelezettségének eleget téve – készített intézkedési tervben meghatározott feladatokat a feladatra kijelöltek végrehajtották-e.

Az intézkedések végrehajtásával az adott terület szabályszerű működése vonatkozásában a kockázatok csökkenhetnek, azonban hosszabb távon az intézkedési tervben foglaltak végrehajtásával önmagában nem szűnnek meg, csak akkor, ha beépülnek az ellenőrzött szervezet működésébe, azokat folyamatosan karban tartják, figyelembe véve, illetve kezelve a változásokat. Emellett az intézkedések végrehajtásáig újabb kockázatok merülhetnek fel a szabályszerű működés vonatkozásában, amelyek kezelése szintén kiemelten fontos az ellenőrzött szervezet számára.

Az ellenőrzött szervezet vezetője által készített intézkedési tervekben foglalt feladatok hiányos, illetve késedelmes végrehajtása, vagy annak elmaradása a szabályszerűség és a felelős vezetői magatartás vonatkozásában kockázatot hordoz, ami azt mutatja, hogy az ellenőrzések során feltárt hibák, hiányosságok és szabálytalanságok kezelése nem kapott kellő hangsúlyt. Az utóellenőrzés során is fennálló szabálytalanságok esetén a közpénz, közvagyon veszélyeztetettségi kockázat valószínűsített hatásának értékelése további intézkedéseket vonhat maga után.

Az ellenőrzött szervezet szintjén az utóellenőrzés feltárja, hogy a szervezet az intézkedések végrehajtásával hasznosította-e a korábbi ellenőrzési jelentésben a hiányosságok megszüntetése, illetve a kockázatok kezelése érdekében megfogalmazott javaslatokat, illetve az intézkedések végrehajtása elmaradásának következtében továbbra is fennálló szabálytalanság esetén értékeli a közpénzek, közvagyon veszélyeztetettségét.

Az ÁSZ szintjén az utóellenőrzés visszacsatolást ad az ellenőrzési jelentések hasznosulásáról, az intézkedések elmaradásának, vagy részleges megvalósulásának a közpénzek, közvagyon veszélyeztetettségére gyakorolt valószínűsített hatásának értékelése, további intézkedéseket vonhat maga után.

Témasorszám: 3

Az ellenőrzés típusa: megfelelőégi és teljesítmény-ellenőrzés

A GYERMEKÉTKEZTETÉS RENDSZERÉNEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: a gyermekétkeztetéssel kapcsolatos feladatellátás ellenőrzése. Az ellenőrzés célja annak megállapítása, hogy az önkormányzatoknál a gyermekétkeztetés megszervezése és működtetése megfelelő volt-e, valamint a gyermekétkeztetést ellenőrző állami szervek ellenőrzéseinek végrehajtása szabályszerű és eredményes volt-e. Értékeljük, hogy a szűnidei gyermekétkeztetés feladat ellátása eredményes volt-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: a gyermekétkeztetés, az abban résztvevők számossága, a közpénz nagysága és nem utolsósorban a gyermekek életkoruknak megfelelő mennyiségű és minőségű étellel való ellátása és ezzel összefüggésben az egészség megőrzése miatt a társadalom figyelmének a középpontjában áll.

A gyermekétkeztetésben reform zajlik, amelynek sikere abban rejlik, hogy a gyermekétkeztetés rendszerében résztvevők a célokat szem előtt tartó intézkedéseket hozzanak úgy, hogy a visszacsatoló mechanizmusokon keresztül folyamatosan nyomon követik a rendszerben zajló folyamatokat, és indokolt esetben változtatásokat eszközölnek. 2013. január 1-jétől kötelező önkormányzati feladat lett a település közigazgatási területén a gyermekétkeztetés biztosítása. A 2014. évben a gyermekétkeztetés finanszírozása átalakult: feladatalapú támogatási rendszer került bevezetésre, figyelemmel a rászoruló gyermekek szociális helyzetére.

A gyermekétkeztetés alapjait a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) fekteti le. A jogszabály szerint a bölcsődei, óvodai, általános és középiskolai gyermekétkeztetés a települési önkormányzat, a szociális törvény hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében és az egyéb állami, illetve nem állami fenntartású intézményekben az intézmény fenntartójának a feladata. E törvény rendelkezik továbbá a kedvezményes és ingyenes gyermekétkeztetés jogosultsági feltételeiről is. A Gyvt. 2016. január 1-től bevezette az intézményi gyermekétkeztetés fogalmát, és meghatározta a szűnidei gyermekétkeztetés biztosítására vonatkozó szabályokat. Az ellenőrzés megállapításai a jogalkotó, a társadalom, az ellenőrzött szervezetek és az ÁSZ számára egyaránt hasznos információkkal szolgálhatnak.

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

KÖZTESTÜLETEK ELLENŐRZÉSE

(harmadik szakasz)

Az ellenőrzés célja annak megállapítása, hogy a köztestület gazdálkodása során betartotta-e a vonatkozó jogszabályi előírásokat, ennek keretében betartotta-e az előírásokat a belső szabályozási keretek kialakítása, a tagdíjbeszedés, a közzétételi és adatszolgáltatási tevékenysége során. Szabályszerűen számolta-e el, illetve tartotta-e nyilván a törvényben rögzített közfeladat ellátására államháztartásból kapott támogatásokat. Továbbá a köztestület szabályszerű működését biztosító ellenőrzési rendszerek megfelelően működtek-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A köztestületek közfeladatot látnak el, amelyre fokozott közérdeklődés irányul. Társadalmi elvárás a közpénzek értékelvű, rendeltetésszerű felhasználása, a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságának megteremtése, amelyhez az Állami Számvevőszék az államháztartásból nyújtott támogatások ellenőrzésével kíván hozzájárulni.

Az ellenőrzés eredményeképp a törvényalkotás számára tapasztalatok állnak rendelkezésre a köztestületek szabályozásához. Az ellenőrzöttek számára visszajelzést adhat az ellenőrzés a közfeladataik ellátására kapott állami támogatások felhasználásának szabályosságáról, esetleges hiányosságairól, míg a társadalom számára információt szolgáltat a köztestület gazdálkodásáról és a közpénzek felhasználásáról. Az ellenőrzés által az ÁSZ erősíti hozzáadott értéket teremtő tevékenységét és tanácsadó szerepét.

Témasorszám: 4/2

Az ellenőrzés típusa: megfelelősségi ellenőrzés

KÖZTESTÜLETEK ELLENŐRZÉSE

(negyedik szakasz)

Az ellenőrzés célja annak megállapítása, hogy a köztestület gazdálkodása során betartotta-e a vonatkozó jogszabályi előírásokat, ennek keretében betartotta-e az előírásokat a belső szabályozási keretek kialakítása, a tagdíjbeszedés, a közzétételi és adatszolgáltatási tevékenysége során. Szabályszerűen számolta-e el, illetve tartotta-e nyilván a törvényben rögzített közfeladat ellátására államháztartásból kapott támogatásokat. Továbbá a köztestület szabályszerű működését biztosító ellenőrzési rendszerek megfelelően működtek-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A köztestületek közfeladatot látnak el, amelyre fokozott közérdeklődés irányul. Társadalmi elvárás a közpénzek értékelvű, rendeltetésszerű felhasználása, a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságának megteremtése, amelyhez az Állami Számvevőszék az államháztartásból nyújtott támogatások ellenőrzésével kíván hozzájárulni.

Az ellenőrzés során kiemelt figyelemet kap a tagsághoz kötött szakmai tevékenység. Az ellenőrzés eredményeképp a törvényalkotás számára tapasztalatok állnak rendelkezésre a köztestületek szabályozásához. Az ellenőrzöttek számára visszajelzést adhat az ellenőrzés a közfeladataik ellátására kapott állami támogatások felhasználásának szabályosságáról, esetleges hiányosságairól, míg a társadalom számára információt szolgáltat a köztestület gazdálkodásáról és a közpénzek felhasználásáról. Az ellenőrzés által az ÁSZ erősíti hozzáadott értéket teremtő tevékenységét és tanácsadó szerepét.

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

NEM ÁLLAMI HUMÁNSZOLGÁLTATÓK ELLENŐRZÉSE

A humánszolgáltatást nyújtó államháztartáson kívüli köznevelési és szociális intézmények, szolgáltatók fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése

(harmadik szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a nem állami, nem önkormányzati köznevelési és szociális intézmények fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásainak felhasználása szabályszerű volt-e, a támogatások igénylése, évközi módosítása és év végi elszámolása megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A köznevelési és szociális feladatokat ellátó nem állami intézményfenntartók részére közfeladataik ellátására évente jelentős összegű pénzügyi támogatást biztosítottak a mindenkorai költségvetési törvények a bennük megfogalmazott feltételek mellett. A felhasználható állami támogatások költségvetési törvény szerinti előirányzata 2014. – 2016. években együtt 753 Mrd Ft volt. A 2013. évben jelentős változások következtek be a normatív finanszírozás rendszerében. Az Országgyűlés elfogadta a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényt, amely jelentősen átalakította a korábbi finanszírozási rendszert 2013 szeptemberétől. Módosították a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt is, amely – többek között – 2012. január 1-jei hatállyal megfogalmazta a finanszírozási rendszerbe történő befogadással összefüggő szabályokat. Az ellenőrzés a finanszírozási rendszerben 2011-2015 között bekövetkezett változásokra, azok közfeladat ellátásra gyakorolt hatására fókuszál a költségvetési támogatásokat felhasználó államháztartáson kívüli szervezetek körében. Javasolataival hozzájárulhat az említett rendszerek szabályszerű támogatás felhasználásához, növelheti a társadalmi-gazdasági döntések megfelelőségét, amely a jól irányított állam feltétele. Az ellenőrzés indokoltságát az is alátámasztja, hogy az ÁSZ még nem ellenőrizte átfogóan ezt a területet.

A holisztikus megközelítés jegyében az ellenőrzés keretében egyedi kockázatelemzés alapján kiválasztott fenntartóknál és intézményeiknél értékeljük az államháztartáson kívüli köznevelési és szociális tevékenységhez kapcsolódó támogatások felhasználásának megfelelőségét.

Témasorszám: 5/2

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

NEM ÁLLAMI HUMÁNSZOLGÁLTATÓK ELLENŐRZÉSE

A humánszolgáltatást nyújtó államháztartáson kívüli szociális intézmények, szolgáltatók fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése

(negyedik szakasz)

Az ellenőrzés célja annak értékelése, hogy a nem állami, nem önkormányzati szociális intézmények fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásainak felhasználása szabályszerű volt-e, a támogatások igénylése, évközi módosítása és év végi elszámolása megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak.

Az ellenőrzés indokltsága és várható eredménye: A szociális feladatokat ellátó nem állami intézményfenntartók részére közfeladataik ellátására évente jelentős összegű pénzügyi támogatást biztosítottak a mindenkori költségvetési törvények a bennük megfogalmazott feltételek mellett. A felhasználható állami támogatások a Kvtv.-ekben (a 2014. évi C. törvény Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről, 2015. évi C. törvény Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről, 2016. évi XC. törvény Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről) a 2015–2017. években a szociális ágazatra vonatkozóan 273 Mrd Ft előirányzatot határoztak meg. Módosították a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt, amely – többek között – 2012. január 1-jei hatállyal megfogalmazta a finanszírozási rendszerbe történő befogadással összefüggő szabályokat. A 2013-tól bevezetett átlagbér-alapú támogatás, mint feladatfinanszírozási forma az államháztartáson kívüli intézményfenntartókra is vonatkozik.

Az ÁSZ a stratégiájában célul tűzte ki, hogy az államháztartáson kívülre nyújtott költségvetési támogatások ellenőrzésével hozzájárul ahhoz, hogy a közpénzeket az államháztartáson kívüli szervezetek is átlátható módon használják fel a közfeladatok szerződésben vállalt ellátása érdekében. Az ellenőrzés a társadalom számára jelzi, hogy a közpénz államháztartáson kívüli felhasználása sem maradhat ellenőrizetlenül. Az ellenőrzés javaslataival hozzájárulhat az említett rendszerek szabályszerű támogatás felhasználásához, javíthatja a társadalmi-gazdasági döntések megalapozottságát, amely a jól irányított állam feltétele.

A holisztikus megközelítés jegyében az ellenőrzés keretében egyedi kockázatelemzés alapján kiválasztott fenntartóknál és intézményeiknél értékeljük az államháztartáson kívüli szociális tevékenységhez kapcsolódó támogatások felhasználásának megfelelőségét.

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

A NYILVÁNOS KÖNYVTÁRI ELLÁTÁS MŰKÖDÉSÉNEK ELLENŐRZÉSE

(második szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy 2015-2017. években a nyilvános könyvtárak pénzügyi és vagyongazdálkodása, a könyvtárak által kezelt vagyon nyilvántartása és megőrzése, a belső kontrollrendszer kialakítása és működtetése, valamint az intézményfenntartói feladatok ellátása szabályszerűen történt-e, érvényesült-e az integritás szemlélet.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A könyvtárak fenntartására fordított közpénz nagysága, a nyilvános könyvtárak fenntartóinak sokszínűsége, a nyilvános könyvtárak, és a feladatellátó helyek számossága, valamint a könyvtárak által kezelt speciális vagyoni kör, továbbá a témakört érintően azonosított kockázatok alátámasztják a nyilvános könyvtárak ellenőrzésének szükségességét. Az egyes ellenőrzések megállapításaival és egy időszak ellenőrzési eredményeinek elemzésével az ÁSZ ráirányíthatja a jogalkotók figyelmét a központi alrendszerben vagy annak egy ágazatában esetlegesen felmerülő pénzügyi, szabályozási feszültségekre.

Témasorszám: 7

Az ellenőrzés típusa: megfelelőégi és teljesítmény-ellenőrzés

ÖNKORMÁNYZATOK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja annak megállapítása, hogy az önkormányzat gazdálkodását elszámoltathatóan végzi-e és megfelel-e annak az Alaptörvényben meghatározott alapvetésnek, hogy Magyarország a kiegyensúlyozott, átlátható és fenntartható költségvetési gazdálkodás elvét érvényesíti. Biztosította-e a nemzeti vagyon értékének megőrzését, védelmét és szabályszerű kezelését.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az önkormányzatok vagyona a nemzeti vagyon része, és az Alaptörvény is rögzíti, hogy a vagyonnal való gazdálkodás célja a közérdek szolgálata. Az ÁSZ az ÁSZ törvényben kapott felhatalmazással élve ellenőrzi az önkormányzatok gazdálkodását, működését, hogy az ellenőrzések megállapításaival támogassa az ellenőrzött önkormányzatok szabályszerű gazdálkodását, javaslataival elősegítse az Alaptörvényben megfogalmazott alapvetések érvényesülését a mindennapi életben az önkormányzatok szintjén. Az önkormányzati rendszerben zajló folyamatok holisztikus elemzése, a kockázatok folyamatos figyelemmel kísérésének módszerével, az így kiválasztott önkormányzatok célzott, hatékony ellenőrzéseivel az ÁSZ betölti a legfőbb gazdasági ellenőrző szerv küldetését. Az egyes ellenőrzések megállapításaival és egy időszak ellenőrzési eredményeinek elemzésével az ÁSZ ráirányíthatja a jogalkotók figyelmét az önkormányzati alrendszerben esetlegesen felmerülő pénzügyi, szabályozási feszültségekre. Az elvégzett nagy számú ellenőrzés során az ÁSZ „jó gyakorlatokat” is azonosíthat, melyeket tanácsadó funkciója keretében szélesebb körben is megismertethet az érintettekkel, ezáltal is hozzájárulva az önkormányzati alrendszer szabályozott, átlátható, kiegyensúlyozott és fenntartható működéséhez.

A hatékony és célszerű ellenőrzések lebonyolítása érdekében az előzetes kockázatelemzés eredményeként meghatározott, a kiválasztott ellenőrzöttre egyedileg jellemző és hangsúlyosnak ítélt kockázatoknak megfelelően kiválasztott modulokkal történik az ellenőrzés. A modulokkal történő ellenőrzés kiemelt témái:

- integritás- és belső kontroll: az önkormányzatok működésének irányítottságát, korrupció elleni védettséget értékeli,
- pénzügyi gazdálkodás: a pénzügyi egyensúlyt és a pénzügyi folyamatokat értékeli
- vagyongazdálkodás: az önkormányzati vagyongazdálkodást, a vagyon védelmét, értékének megőrzését, állagának megóvását értékeli,
- befektetések: a befektetési döntések szabályszerűségét, helyénvalóságát értékeli,
- jelentős beruházások: értékeli a központi forrásokból is megvalósuló beruházások előkészítését, az önkormányzat felkészültségét a beruházás lebonyolítására,
- adósságrendezés: értékeli, hogy az önkormányzat gazdálkodása az adósságrendezési eljárás alatt megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak,
- teljesítmény-ellenőrzés: az előbbi modulokhoz is kapcsolódóan vagy önállóan, a szervezet egészére illetve annak egyes részeire a teljesítménykategóriákat (eredményesség, célszerűség, hatékonyság, gazdaságosság) értékeli (többek között: a gazdasági terület teljesítménye, a vezetői teljesítmény),
- intézmények ellenőrzése: szabályszerűségi ellenőrzés a teljesítmény ellenőrzési modul megalapozásához, intézmények vagyongazdálkodását értékeli.

Az ellenőrzés típusa: megfelelőési és teljesítmény-ellenőrzés

KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSI SZERVEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja annak megállapítása, hogy az államháztartás központi alrendszerébe tartozó szervezet gazdálkodása során elszámoltatható-e és megfelel-e annak az Alaptörvényben meghatározott alapvetésnek, hogy Magyarország a kiegyensúlyozott, átlátható és fenntartható költségvetési gazdálkodás elvét érvényesíti. Biztosította-e a nemzeti vagyoni értékének megőrzését, védelmét és szabályszerű kezelését.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az államháztartás központi alrendszerébe tartozó szervezet vagyona a nemzeti vagyoni része, és az Alaptörvény is rögzíti, hogy a vágyonnal való gazdálkodás célja a közérdek szolgálata. Az ÁSZ ellenőrzi az éves költségvetési törvény végrehajtását, az ellenőrzés során feltárt kockázatok és a terület folyamatos kockázatelemzésével beazonosított kockázatok kezelése érdekében ráépülő ellenőrzésekkel ellenőrzi a költségvetési szervek gazdálkodását, működését, hogy az ellenőrzések megállapításaival támogatja az ellenőrzött szervezetek szabályszerű gazdálkodását, javaslataival elősegítse az Alaptörvényben megfogalmazott alapvetések érvényesülését a mindennapi életben a szervezetek szintjén. A központi költségvetés rendszerében zajló folyamatok holisztikus elemzése, a kockázatok folyamatos figyelemmel kísérésének módszerével, az így kiválasztott szervezetek célzott, hatékony ellenőrzéseivel az ÁSZ betölti a legfőbb gazdasági ellenőrző szerv küldetését. Az egyes ellenőrzések megállapításaival és egy időszak ellenőrzési eredményeinek elemzésével az ÁSZ ráirányíthatja a jogalkotók figyelmét a központi alrendszerben vagy annak egy ágazatában esetlegesen felmerülő pénzügyi, szabályozási feszültségekre. Az elvégzett ellenőrzések során az ÁSZ „jó gyakorlatokat” is azonosíthat, melyeket tanácsadó funkciója keretében szélesebb körben is megismertethet az érintettekkel, ezáltal is hozzájárulva a költségvetési rendszer szabályozott, átlátható, kiegyensúlyozott és fenntartható működéséhez.

Az ellenőrzés a szervezet kockázatértékelése alapján, az egyedi és lényeges jellemzők figyelembevételével, az ellenőrzésre kiválasztott modullal vagy modulokkal történik. A modulokkal történő ellenőrzés kiemelt témái:

- Integritás- és belső kontroll: a központi költségvetési szerv működésének irányítottságát, korrupció elleni védettségét értékeli,
- pénzügyi gazdálkodás: a pénzügyi egyensúlyt és a pénzügyi folyamatokat értékeli,
- vagyongazdálkodás: a központi költségvetési szervnél a vagyongazdálkodást, a vagyoni védelmét, értékének megőrzését, állagának megóvását értékeli,
- maradvány: a költségvetési maradvány-kimutatását, a maradvány összegét befolyásoló év végi kifizetetlen szállítói állomány kezelését értékeli,
- jelentős beruházások: értékeli a központi forrásokból megvalósuló beruházások előkészítését, a szervezet felkészültségét a beruházás lebonyolítására,
- teljesítmény-ellenőrzés: értékeli a szervezet gazdasági területének eredményességét, valamint méri a vezetői teljesítményt.

Témasorszám: 9

Az ellenőrzés típusa: megfelelősségi ellenőrzés

A KÖLTSÉGVETÉSI SZERVEK IRÁNYÍTÓI, TULAJDONOSI FELADATAI ELLÁTÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a költségvetési szervek irányítói, tulajdonosi feladatainak ellátása megfelelő volt-e. Az ellenőrzés keretében értékeljük a szervezet korrupciós kockázatainak kezelését szolgáló integritás kontrollok kiépítettségét és az integritás szemlélet érvényesülését.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A költségvetési szervek irányítószervi feladatellátását az ÁSZ folyamatosan figyelemmel kíséri és rendszeresen ellenőrzi. Az ellenőrzések kiemelt fókusza annak megítélése, hogy az irányítói, a tulajdonosi funkciókat ellátó költségvetési szervek, szervezeti egységek, miként alakították ki és működtették a közszolgáltatások biztosításához elengedhetetlen irányítói, tulajdonosi feladatok gyakorlati megvalósításának rendszerét és annak ellenőrzését.

Az ÁSZ a költségvetési szervek ellenőrzése vonatkozásában elsődlegesen a társadalmilag kiemelkedő jelentőségű irányítói, tulajdonosi feladatokat ellátó szervezetekre fókuszál. Az irányítói, tulajdonosi feladatokat ellátó szervezetek ellenőrzésével az ÁSZ hozzájárulhat az egész intézményrendszer szabályszerűbb, eredményesebb és hatékonyabb feladatellátásához, gazdálkodásához.

Az elvégzett ellenőrzések során az ÁSZ „jó gyakorlatokat” is azonosíthat, melyeket tanácsadó funkciója keretében szélesebb körben is megismertethet az érintettekkel, ezáltal is hozzájárulva a költségvetési rendszer szabályozott, átlátható, kiegyensúlyozott működéséhez.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

ALAPÍTVÁNYOK/KÖZALAPÍTVÁNYOK GAZDÁLKODÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE

(harmadik szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az alapítvány gazdálkodása során biztosított volt-e az elszámoltathatóság és átláthatóság, valamint a közpénzből kapott támogatáshoz és az alapítvány által használt nemzeti vagyonhoz kapcsolódó nyilvántartások kialakítása, az előírt beszámolás, a nemzeti vagyon értékének megőrzése megfelelően történt-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Társadalmi elvárás a közpénzek értékelvű, rendeltetésszerű felhasználása, a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságának megteremtése, amelyhez az Állami Számvevőszék (továbbiakban ÁSZ) az államháztartásból, valamint a kizárólagos vagy többségi nemzeti tulajdonú gazdasági társaságtól kapott támogatás és az államháztartásból kapott vagyonyjuttatás nyilvántartási, beszámolási, vagyonérték megőrzési kötelezettsége teljesítésének ellenőrzésével kíván hozzájárulni. Az ÁSZ célja, hogy az alapítványok gazdálkodása elszámoltathatóságának értékelésével hozzájáruljon ahhoz, hogy a társadalom objektív képet alkothasson az alapítványok működéséről. Az ÁSZ Stratégiában rögzített célkitűzése, hogy az államháztartáson kívülre nyújtott költségvetési támogatás és vagyonyjuttatás ellenőrzésével hozzájáruljon ahhoz, hogy a közpénzeket a civil szervezetek is átlátható módon használják fel.

Az ellenőrzés eredményeinek célzott felhasználói a nyilvánosság, a jogalkotó, továbbá az alapítványok alapítói és szervei. Az ellenőrzés eredményeképp a törvényalkotás számára tapasztalatok állnak rendelkezésre az alapítványok gazdálkodása szabályozásához. Az ellenőrzött szervezetek szintjén gazdálkodásuk vonatkozásában a hiányosságok, szabálytalanságok feltárása, az ennek kapcsán megfogalmazott megállapítások elősegíthetik az alapítványok szabályszerű gazdálkodását. Az ellenőrzés a társadalom számára információt szolgáltat arról, hogy az alapítványok a közpénzek szabályszerű felhasználásának feltételeit kialakították-e, továbbá az ellenőrzés értékteremtő módon járul hozzá az ÁSZ stratégiai céljainak megvalósításához, a nyilvánosság megfelelő tájékoztatásához.

Témasorszám: 10/2

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

ALAPÍTVÁNYOK/KÖZALAPÍTVÁNYOK GAZDÁLKODÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE

(negyedik szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az alapítvány gazdálkodása során biztosított volt-e az elszámoltathatóság és átláthatóság, valamint a közpénzből kapott támogatáshoz és az alapítvány által használt nemzeti vagyonhoz kapcsolódó nyilvántartások kialakítása, az előírt beszámolás, a nemzeti vagyon értékének megőrzése megfelelően történt-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Társadalmi elvárás a közpénzek értékelvű, rendeltetésszerű felhasználása, a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságának megteremtése, amelyhez az ÁSZ az államháztartásból, valamint a kizárólagos vagy többségi nemzeti tulajdonú gazdasági társaságtól kapott támogatás és az államháztartásból kapott vagyonyjuttatás nyilvántartási, beszámolási, vagyoneérték megőrzési kötelezettsége teljesítésének ellenőrzésével kíván hozzájárulni. Az ÁSZ célja, hogy az alapítványok gazdálkodása elszámoltathatóságának értékelésével hozzájáruljon ahhoz, hogy a társadalom objektív képet alkothasson az alapítványok működéséről. Az ÁSZ Stratégiában rögzített célkitűzése, hogy az államháztartáson kívülre nyújtott költségvetési támogatás és vagyonyjuttatás ellenőrzésével hozzájáruljon ahhoz, hogy a közpénzeket a civil szervezetek is átlátható módon használják fel.

Az ellenőrzés eredményeinek célzott felhasználói a nyilvánosság, a jogalkotó, továbbá az alapítványok alapítói és szervei. Az ellenőrzés eredményeképp a törvényalkotás számára tapasztalatok állnak rendelkezésre az alapítványok gazdálkodása szabályozásához. Az ellenőrzött szervezetek szintjén gazdálkodásuk vonatkozásában a hiányosságok, szabálytalanságok feltárása, az ennek kapcsán megfogalmazott megállapítások elősegíthetik az alapítványok szabályszerű gazdálkodását. Az ellenőrzés a társadalom számára információt szolgáltat arról, hogy az alapítványok a közpénzek szabályszerű felhasználásának feltételeit kialakították-e, továbbá az ellenőrzés értékteremtő módon járul hozzá az ÁSZ stratégiai céljainak megvalósításához, a nyilvánosság megfelelő tájékoztatásához.

Az ellenőrzés típusa: megfelelési és teljesítmény-ellenőrzés

NEMZETI TULAJDONÚ GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja annak megállapítása, hogy a társaság gazdálkodását elszámoltathatóan, átláthatóan, szabályszerűen végzi-e és biztosította-e a nemzeti vagyon értékének megőrzését, védelmét és szabályszerű kezelését. Ellenőrzi az ÁSZ továbbá, hogy a tulajdonosi joggyakorló jogait megfelelően gyakorolta és kötelességeit teljesítette-e.

Az ellenőrzés indokltsága és várható eredménye: A nemzeti tulajdonú gazdálkodó szervezetek ellenőrzése kiemelten fontos a nemzeti vagyon megőrzése, megóvása érdekében. Gazdálkodásuk jellemzően a közérdeklődés és a média figyelmének középpontjában áll, amihez hozzájárul a gazdálkodásuk körébe tartozó – közvetlen vagy közvetett állami, önkormányzati tulajdonú, tehát végső soron a nemzeti vagyon részét képező – vagyon nagysága, illetve az általuk ellátott közszolgáltatások minősége és hatékonysága. A közszolgáltatási árképzés megalapozottsága és a rendszeres elszámoltatás feltételeinek kialakítása az ellenőrzés során nagy hangsúlyt kap. Az Európai Unióban 1994. óta hatályos túlzott hiány eljárásra is figyelemmel kiemelten fontosak a kormányzati szektor elszámolásaiban megjelenő állami, illetve önkormányzati tulajdonú gazdálkodó szervezetek, amelyekkel szemben alapvető követelmény, hogy gazdálkodásuk, működésük szabályszerű, az általuk szolgáltatott adatok minél megbízhatóbbak legyenek.

Ellenőrzéseink feltárhatják, hogy a gazdasági társaság felelős vagyongazdálkodás mellett, a szolgáltatási szerződésben foglaltak betartásával biztosította-e feladatainak ellátását, valamint a szolgáltatás folyamatos fenntarthatóságának feltételeit, a tulajdonosi felügyelet hozzájárult-e a szabályszerű gazdálkodáshoz és feladatellátáshoz. Az ellenőrzés eredményeként meghatározhatóvá válnak a költségvetési hiányt befolyásoló szervezetek kockázatai, lehetővé válik ezen kockázatok csökkentése. A megállapítások alapján megfogalmazott számvevőszéki javaslatok hasznosítása elősegítheti a meglévő hibák megszüntetését. A jó gyakorlatok bemutatásával az ÁSZ hozzájárulhat a követendő megoldások megismertetéséhez, terjesztéséhez.

Az ellenőrzés a szervezet kockázatértékelése alapján, az egyedi és lényeges jellemzők figyelembevételével, az ellenőrzésre kiválasztott modulal vagy modulokkal történik. A modulokkal történő ellenőrzés kiemelt témái:

- integritás- és belső kontroll: a társaság működésének irányítottságát, korrupció elleni védettséjét értékeli
- pénzügyi gazdálkodás: a pénzügyi egyensúlyt és a pénzügyi folyamatokat, továbbá a bevételek, ráfordítások elszámolásának szabályszerűségét értékeli
- vagyongazdálkodás: a társaság vagyongazdálkodást, a vagyon védelmét, értékének megőrzését, állagának megóvását értékeli
- jelentős beruházások: értékeli a központi forrásokból megvalósuló beruházások előkészítését, a szervezet felkészültségét a beruházás lebonyolítására
- teljesítmény-ellenőrzés: értékeli a szervezet gazdasági területének eredményességét, valamint méri a vezetői teljesítményt
- tulajdonosi joggyakorlás: értékeli, hogy a tulajdonosi joggyakorló gazdasági társaságai feletti tulajdonosi joggyakorlása szabályszerű volt-e
- ESA: értékeli, hogy a kormányzati szektorba sorolt gazdasági társaságok gazdálkodásának a kormányzati szektor hiányára és az államadóságra befolyással bíró elemei a jogszabályi előírásoknak megfeleltek-e.

Témasorszám: 11/2

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi és teljesítmény-ellenőrzés

NEMZETI TULAJDONÚ GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja annak megállapítása, hogy a társaság gazdálkodását elszámoltathatóan, átláthatóan, szabályszerűen végzi-e és biztosította-e a nemzeti vagyon értékének megőrzését, védelmét és szabályszerű kezelését. Ellenőrzi az ÁSZ továbbá, hogy a tulajdonosi joggyakorló jogait megfelelően gyakorolta és kötelességeit teljesítette-e.

Az ellenőrzés indokltsága és várható eredménye: A nemzeti tulajdonú gazdálkodó szervezetek ellenőrzése kiemelten fontos a nemzeti vagyon megőrzése, megóvása érdekében. Gazdálkodásuk jellemzően a közérdeklődés és a média figyelmének középpontjában áll, amihez hozzájárul a gazdálkodásuk körébe tartozó – közvetlen vagy közvetett állami, önkormányzati tulajdonú, tehát végső soron a nemzeti vagyon részét képező – vagyon nagysága, illetve az általuk ellátott közszolgáltatások minősége és hatékonysága. A közszolgáltatási árképzés megalapozottsága és a rendszeres elszámoltatás feltételeinek kialakítása az ellenőrzés során nagy hangsúlyt kap. Az Európai Unióban 1994. óta hatályos túlzott hiány eljárásra is figyelemmel kiemelten fontosak a kormányzati szektor elszámolásaiban megjelenő állami, illetve önkormányzati tulajdonú gazdálkodó szervezetek, amelyekkel szemben alapvető követelmény, hogy gazdálkodásuk, működésük szabályszerű, az általuk szolgáltatott adatok minél megbízhatóbbak legyenek.

Ellenőrzéseink feltárhatják, hogy a gazdasági társaság felelős vagyongazdálkodás mellett, a szolgáltatási szerződésben foglaltak betartásával biztosította-e feladatainak ellátását, valamint a szolgáltatás folyamatos fenntarthatóságának feltételeit, a tulajdonosi felügyelet hozzájárult-e a szabályszerű gazdálkodáshoz és feladatellátáshoz. Az ellenőrzés eredményeként meghatározhatóvá válnak a költségvetési hiányt befolyásoló szervezetek kockázatai, lehetővé válik ezen kockázatok csökkentése. A megállapítások alapján megfogalmazott számvevőszéki javaslatok hasznosítása elősegítheti a meglévő hibák megszüntetését. A jó gyakorlatok bemutatásával az ÁSZ hozzájárulhat a követendő megoldások megismertetéséhez, terjesztéséhez.

Az ellenőrzés a szervezet kockázatértékelése alapján, az egyedi és lényeges jellemzők figyelembevételével, az ellenőrzésre kiválasztott modullal vagy modulokkal történik, megújított módszertanon alapuló ellenőrzési modell alkalmazásával. A modulokkal történő ellenőrzés kiemelt témái:

- integritás- és belső kontroll: a társaság működésének irányítottságát, korrupció elleni védettségét értékeli
- pénzügyi gazdálkodás: a pénzügyi egyensúlyt és a pénzügyi folyamatokat, továbbá a bevételek, ráfordítások elszámolásának szabályszerűségét értékeli
- vagyongazdálkodás: a társaság vagyongazdálkodást, a vagyon védelmét, értékének megőrzését, állagának megóvását értékeli
- beruházások előkészítettsége: értékeli a központi forrásokból megvalósuló beruházások előkészítését, a szervezet felkészültségét a beruházás lebonyolítására
- teljesítmény-ellenőrzés: értékeli a szervezet gazdasági területének eredményességét, valamint méri a vezetői teljesítményt
- tulajdonosi joggyakorlás: értékeli, hogy a tulajdonosi joggyakorló gazdasági társaságai feletti tulajdonosi joggyakorlása szabályszerű volt-e
- kormányzati szektorba sorolt gazdasági társaságok modul: értékeli, hogy a kormányzati szektorba sorolt gazdasági társaságok gazdálkodásának a kormányzati szektor hiányára és az államadóságra befolyással bíró elemei a jogszabályi előírásoknak megfeleltek-e.

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

**A NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIVATAL TÁRSASÁGI ADÓVAL KAPCSOLATOS
FELADATELLÁTÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE**

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) társasági adóval kapcsolatos feladatellátása megfelelő volt-e. Az ÁSZ ellenőrzése kiterjed egyrészt a társasági adóval kapcsolatos egyes tevékenységek (bevallás-feldolgozás, ellenőrzések tervezése és végrehajtása, hátralékkézelés, behajtási tevékenység, adatszolgáltatások) szabályozottságának és szabályszerűségének értékelésére és ennek kapcsán a feladatok szabályszerű ellátását biztosító belső kontrollok kiépítése és működtetése megfeleléségének értékelésére, másrészt a társasági adóban érvényesíthető kedvezmények teljes köre kapcsán a NAV nyilvántartási, adatszolgáltatási, ellenőrzési tevékenysége értékelésére is.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredmények: A NAV feladatellátását érintő ellenőrzéseit az ÁSZ szisztematikus terv szerint, évente végzi, azokra a tevékenységi területekre fókuszálva, amelyek a korábbi ellenőrzési tapasztalatok alapján kockázatosnak bizonyultak. Az ÁSZ elmúlt időszakban végzett ellenőrzései nem fedték le az egyes adónemek, az érvényesíthető adókedvezmények, illetve az ezekkel kapcsolatos adóhatósági feladatellátás teljes körét. A korábbiakban nem ellenőrzött adónemek tekintetében indokolt, hogy az ÁSZ ellenőrzése keretében értékelje a NAV adóbeszedéssel, -nyilvántartással, -ellenőrzéssel kapcsolatos feladatellátásának végrehajtását.

Témasorszám: 13

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

A NEMZETI MÉDIA- ÉS HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóságnál (NMHH) a belső kontrollrendszer kialakítása és működtetése, valamint az NMHH pénzügyi és vagyongazdálkodása megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak és belső szabályzatainak. Az ellenőrzés keretében értékeljük az NMHH korrupciós kockázatainak kezelését szolgáló integritás kontrollok kiépítettségét és az integritás szemlélet érvényesülését.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredmények: A Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság (NMHH) jogállása szerint speciális, önálló államigazgatási szerv. 2011. január 1-jétől hatályos a médiaszolgáltatásokról és tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (Mttv.), amely szabályozza az NMHH működését, gazdálkodását. Az Mttv. szerint az NMHH a költségvetési szervek gazdálkodására vonatkozó jogszabályok megfelelő alkalmazásával gazdálkodik. Emellett az állami vagyon kezelésére a központi költségvetési szervekre vonatkozó jogszabályi rendelkezések szerint jogosult, működési kiadásait feladatai ellátásával összefüggő saját bevételeiből és költségvetési hozzájárulásból fedezi.

Az ellenőrzést indokolja, hogy az NMHH élt-e jogával és megalkotta-e belső szabályozásait. Az ellenőrzésünk során választ kapunk arra, hogy az NMHH a belső szabályozottsága kialakításával megteremtette-e a szabályszerű és elszámoltatható gazdálkodása alapjait.

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

A MAGYAR VILLAMOS MŰVEK ZRT. ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja annak értékelése, hogy az MVM Magyar Villamos Művek Zrt. megfelelően látta-e el a stratégiai irányító, ellenőrző és központosított pénzgazdálkodási és vagyongazdálkodási tevékenységét, valamint a közzétételi, adatszolgáltatási kötelezettségét teljesítette-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredmények: Az európai energiaunió keretstratégiájában meghatározott célkitűzések elérése a tagállamok közös erőfeszítését igényli. A folyamatot az ÁSZ egyrészt az energiaunió hazai vonatkozásainak, az elért eredményeknek folyamatos nyomon követésével, másrészt az energiaszektorra érintő ellenőrzéseivel támogathatja. Az MVM Zrt. és az MVM Csoport az energiaunió keretstratégiájában foglalt célkitűzések hazai megvalósításában kulcsfontosságú szerepet játszik. Az MVM Zrt. vezette holding működése lefedi a villamosenergia-termelés, villamosenergia-átviteli rendszerirányítás, villamosenergia-kereskedeleme, földgáz-infrastruktúra, földgáz-kereskedeleme, műszaki szolgáltatások és az infokommunikáció területeit. Az MVM Zrt., mint holdingközpont alapvetően stratégiai irányító, ellenőrző tevékenységet lát el a tulajdonában álló gazdálkodó szervezetek fölött. Ebbe a tevékenységi körbe tartozik a stratégiai tervezés és döntéshozatal, a társaság-csoport tagjainak felügyelete, valamint a holding központosított pénzgazdálkodási, vagyongazdálkodási tevékenysége. Az MVM Zrt-ben lévő állami részesedés a nemzeti vagyon részét képezi és nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyon. Az MVM Zrt. és az MVM Csoport az ellátott közszolgáltatások az energiabiztonság fenntartása miatt a közérdeklődés középpontjában állnak.

Témasorszám: 15

Az ellenőrzés típusa: megfelelési és teljesítmény-ellenőrzés

AZ ÁLLAMI TULAJDONBAN LÉVŐ KULTURÁLIS JAVAKKAL KAPCSOLATOS VAGYONGAZDÁLKODÁS ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja annak értékelése, hogy a kulturális javak körébe tartozó állami vagyon értékmegőrzése, a vagyon gyarapítása, állagának védelme, a vagyon hasznosítása érdekében a tulajdonosi, az ágazati irányítási, a felügyeleti joggyakorlók vonatkozó feladatellátása szabályszerű volt-e, továbbá, hogy a kulturális javakban megtestesülő állami vagyon nyilvántartása szabályszerű volt-e. Továbbá a kulturális javak körébe tartozó állami vagyon értékmegőrzése, a vagyon gyarapítása, állagának védelme, a vagyon hasznosítása terén az azt kezelő szervezet által megtett intézkedések, a vagyonkezelés szabályszerű volt-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredmények: A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény alapján a kulturális javak körébe az élettelen és élő természet keletkezésének, fejlődésének, az emberiség, a magyar nemzet és Magyarország népei történelmének minden kiemelkedő és jellemző tárgyi, képi, írásos és egyéb (hangdokumentum vagy régészeti jelenség) bizonyítékai, valamint a művészeti alkotások tartoznak. A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény az állami és önkormányzati fenntartású közgyűjtemények (a muzeális intézmény, levéltár, közgyűjteményként működő kép- és hangarchívum, valamint könyvtár) saját gyűjteményében nyilvántartott kulturális javakat a nemzeti vagyon körébe sorolja.

Az állam kulturális szerepvállalása körében a kulturális igazgatás (az ágazati irányítási, a felügyeleti jogkörök vonatkozásában), a központi költségvetési szervek (minisztériumok, központi hivatal és háttérintézményei) és területi szerveik vesznek részt, amelyek vonatkozó feladatellátása ágazati törvények és miniszteri rendeletek keretében meghatározott. Az ellenőrzés első üteme a nemzeti/állami vagyonba sorolt, állami fenntartású közgyűjteményekben kezelt állami tulajdonban lévő kulturális javakkal való szabályszerű vagyongazdálkodás közfeladatára, a tulajdonosi, az ágazati irányítási, a felügyeleti joggyakorlók vonatkozó (jellemzően szabályozó, ellenőrzési és engedélyezési, jóváhagyási), a fenntartott szervezetekkel kapcsolatos feladatellátása szabályszerűségére terjed ki. Az ÁSZ korábbi ellenőrzései a nemzeti vagyonba tartozó kulturális javak nyilvántartási és kölcsönzési tevékenységéhez kapcsolódó hiányosságokra világítottak rá, amiatt mert a kulturális javak állományának megőrzése és fizikai védelme nem volt biztosított. Az ágazati irányítási, felügyeleti joggyakorlók vonatkozó feladatellátása szabályszerűségének ellenőrzési tapasztalatainak értékelése után az ellenőrzés a kulturális javak körébe tartozó állami vagyon értékmegőrzése, a vagyon gyarapítása, állagának védelme, a vagyon hasznosítása terén az azt kezelő szervezet által megtett intézkedések, a vagyonkezelés szabályszerűségének feltárására terjedhet ki.

Az ellenőrzés eredményeképp a törvényalkotás számára tapasztalatok állnak rendelkezésre a kulturális állami vagyont kezelő szervezetek szabályozásához. Ellenőrzéseivel, javaslataival és megállapításaival az ÁSZ elősegítheti a költségvetési szervek vagyongazdálkodása szabályozásának, szabályszerűségének javítását. Átfogó képet kaphatunk a kulturális állami vagyont kezelő szervezetek vagyongazdálkodásának hiányosságairól, de a jó gyakorlatokról is.

Az ellenőrzés típusa: megfelelőési és teljesítmény-ellenőrzés

A „VÉSZHELYZETI” BETEGELLÁTÁS RENDSZERÉNEK ELLENŐRZÉSE

A teljesítmény-ellenőrzés célja annak értékelése, hogy a megszervezett „vézhelyzeti” betegellátás, mint közszolgáltatás céljai, az irányító szerv felmérései eredményének értékelése alapján teljesültek-e, illetve a közszolgáltatást igénybevevők elégedettek voltak-e a betegellátással. **A szabályszerűségi ellenőrzés célja annak értékelése, hogy** a sürgősségi betegellátás rendszerében az irányítói-, fenntartói- és egészségügyi szervezési feladatellátás, továbbá az ellátást nyújtók feladatellátása szabályszerű volt-e.

Az ellenőrzés indokltsága és várható eredmények: Minden embernek törvényben deklarált joga van sürgős szükség, vészhelyzet esetén az életmentő, illetve a súlyos vagy maradandó egészségkárosodás megelőzését biztosító ellátáshoz. A „vézhelyzeti” ellátás célja, hogy az emberek – éljenek, lakjanak bárhol is az országban – azonos eséllyel, azonos időn belül jussanak azonos minőségű egészségügyi ellátáshoz. A „vézhelyzeti” ellátás nem korlátozódik a mentésre, háziorvosi ügyeleti tevékenységre, vagy a kórházi sürgősségi osztályos szintre, hanem egy összefogó, egységes szemléletű ellátási forma. A „vézhelyzeti” betegellátás fejlesztése hosszú idő óta szerepel az egészségügyi ágazat hosszútávú fejlesztési programjaiban.

A „vézhelyzeti” betegellátás rendszerének ellenőrzésével az ÁSZ választ kíván kapni arra, hogy az ellátás betölti-e szerepét, törvényben meghatározott célját, megszervezése és szabályozottsága biztosítja-e az ellátás folyamatos működését, az egyenlő hozzáférés elvének érvényesülését, illetve a területi egyenlőtlenségek csökkenését. A „vézhelyzeti” ellátás teljesítmény-ellenőrzése keretében evalváció módszerével fel kívánjuk mérni az ellátást igénybevevők ellátásra vonatkozó tapasztalatait.

A sürgősségi betegellátás rendszerének ellenőrzésével az ÁSZ választ kíván kapni arra, hogy az ellátás betölti-e szerepét, törvényben meghatározott célját, megszervezése biztosítja-e az egyenlő hozzáférés elvének érvényesülését, illetve a területi egyenlőtlenségek csökkenését. Az ellenőrzés eredményei képet adnak a társadalom, a közszolgáltatást végző szereplők, illetve a jogalkotók számára arról, hogy a lakosság, mint a sürgősségi betegellátás közszolgáltatás igénybevevője tapasztalatai alapján eredményesen működött-e az ellenőrzött időszakban. Továbbá, hogy a sürgősségi ellátás megszervezése és szabályozottsága biztosítja-e az ellátás folyamatos működését. Ellenőrzéseivel, javaslataival és megállapításaival az ÁSZ elősegítheti a sürgősségi betegellátás rendszerében résztvevő szervek közfeladat-ellátása szabályozásának, szabályszerűségének javítását.

Témasorszám: 17

Az ellenőrzés típusa: megfelelősségi és teljesítmény-ellenőrzés

A KÖZNEVELÉS ELLENŐRZÉSI RENDSZERÉNEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a köznevelési területet érintő ellenőrzések rendszerének kialakítása és működtetése, illetve az ellenőrzések tervezése és végrehajtása a jogszabályi előírásoknak megfelelő volt-e. Továbbá, hogy a pedagógiai-szakmai ellenőrzések eredményeztek-e változásokat a köznevelés területén.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az oktatás hosszú távon meghatározhatja egy-egy ország társadalmi, gazdasági, kulturális színvonalát, hozzájárul a gazdaság versenyképességéhez. A 2014-2020 időszakra vonatkozó „Köznevelés-fejlesztési stratégia” megfogalmazza, hogy az oktatás minőségének, hatékonyságának és eredményességének javítása célt a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban Nkt.) alapozza meg. Stratégia értelmében az oktatásfejlesztés célja egy minőségi és méltányos, az állam által garantált közszolgáltatásként megvalósuló köznevelési rendszer kialakítása, amely az európai és globális társadalmi és gazdasági térben sikeresen alkalmazkodni képes fiatalokat készít fel a munkaerőpiacon/felsőoktatásban/egész életen át tartó tanulásban való sikeres részvételre. Az Nkt. előírásai szerint jelen ÁSZ ellenőrzésben a „köznevelési területen” az Alaptörvényben foglalt ingyenes és kötelező alapfokú, ingyenes és mindenki számára hozzáférhető középfokú nevelés-oktatáshoz való jog érvényesülését adó, a magyar állam közszolgálati feladata keretében, a Nemzeti alaptanterv (a továbbiakban: Nat) alapján – intézményfenntartótól függetlenül – biztosított általános iskolai nevelés-oktatást, gimnáziumi, szakközépiskolai és készségfejlesztő iskolai nevelés-oktatást értjük.

Az Nkt. a köznevelési intézmények – fenntartótól független – ellenőrzésének három formáját nevesíti, a pedagógiai-szakmai, törvényességi és hatósági ellenőrzést. Az oktatás területén, megfelelő módszertan alapján végzett szakmai (pedagógiai) ellenőrzések biztosíthatják, hogy a kialakított rendszer alkalmas legyen az Nkt-ban meghatározott, az oktatást érintő feladatok ellátására, és hozzájárulnak a minőségi oktatáshoz. Emiatt az ellenőrzés nem terjed ki az Nkt-ban szintén nevesített, fenntartóra irányuló törvényességi, valamint a köznevelési intézményre irányuló hatósági ellenőrzésekre. Szintén nem terjed ki az ellenőrzés a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvényben meghatározott szakképzés ellenőrzési rendszerére, továbbá a közoktatási intézményekre is kiterjedő, egyéb jogszabályokban előírt pénzügyi, munkaügyi és egyéb jellegű ellenőrzési feladatokra, mivel ezen ellenőrzések nem kapcsolódnak szorosan az Nkt.-ban meghatározott, oktatással kapcsolatos szakmai feladatokhoz és az ágazati szakmai célkitűzések megvalósításához.

Az ellenőrzést indokolja, hogy az ÁSZ még nem végzett ebben a megközelítésben ellenőrzést, továbbá, hogy a köznevelési feladatok ellátásának minősége, a pedagógusok helyzete folyamatos közérdeklődésre tart számot.

Az ellenőrzési rendszer jogszabályi előírásoknak megfelelő működtetése a felelős gazdálkodás alapja, a köznevelés ellenőrzési rendszerének ellenőrzésével az ÁSZ a köznevelés területén hozzájárulhat a felelős gazdálkodás elvének tudatosításához, erősítéséhez.

Az ellenőrzés típusa: teljesítmény-ellenőrzés

A SZEGÉNYSÉGI KÜSZÖB ALATT ÉLŐK FELEMELÉSÉRE TETT INTÉZKEDÉSEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a szegénységi küszöb alatt élők felemeléséhez kapcsolódó cél elérését a stratégiák célkitűzései és a tervezett intézkedések biztosítják-e. Az intézkedések végrehajtása, valamint a kialakított szabályozási és szervezeti keretrendszer hozzájárul-e a stratégiákban kitűzött célok teljesítéséhez. A kialakított monitoring és beszámolási rendszer biztosította-e a stratégia megvalósulásának folyamatos nyomon követését, az információk teljes körű, naprakész rendelkezésre állását.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A Magyarországon 2011-ben a lakosság egyharmada, megközelítőleg 3 millió ember élt a szegénységi küszöb alatt. A szegénységgel összefüggő nehézségek, a rossz élet- és lakáskörülmények, az egészségügyi problémák, az alacsony iskolázottság, a munkanélküliség hatással van az egész társadalom működésére és fejlődésére. Ezért a szegénységben élők számának csökkentése a társadalom közös érdeke. Magyarország az Európa 2020 stratégia céljaihoz kapcsolódva a szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben élő népesség arányának 5 százalékponttal történő csökkentését tűzte ki célul 2020-ig.

Az ellenőrzés rávilágíthat arra, hogy a szegénység mérséklését célzó stratégiák, illetve az azokhoz kapcsolódó intézkedések a szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben élő népesség aránya, és az ahhoz kapcsolódó tényezők megvalósítását milyen irányba befolyásolják, és rámutathat azokra a hiányosságokra, gyengeségekre, amelyek kezelésével, változtatásával a célok eredményesebben valósíthatók meg.

Az ÁSZ az ellenőrzései tervezése során figyelembe veszi az ENSZ Közgyűlés által elfogadott fenntarthatósági célkitűzéseket, amelyeket az INTOSAI közösség is prioritásnak tekint. A szegénység felszámolása első helyen szerepel a Fenntartható Fejlődés céljai között.

Az ellenőrzést indokolja, hogy az ÁSZ a szegénység mérséklésére irányuló intézkedésekre vonatkozó, a területet átfogó ellenőrzést még nem végzett.

Témasorszám: 19

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A MAGYAR NEMZETI BANK MŰKÖDÉSE SZABÁLYSZERŰSÉGÉNEK ELLEN- ŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja az MNB alapfeladatai közé nem tartozó tevékenységei és gazdálkodása tekintetében annak értékelése, hogy az MNB irányítási, döntéshozatali és ellenőrzési rendszerre szabályozottan és szabályszerűen működött-e. Továbbá, hogy az MNB gazdálkodása, a pénzügyi közvetítőrendszert felügyelő, ellenőrző és szabályozó tevékenysége megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ tv. 5. § (10) bekezdése szerint az Állami Számvevőszék ellenőrzi az MNB gazdálkodását és a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvényben foglaltak alapján folytatott, az alapvető feladatok körébe nem tartozó tevékenységét. Az ÁSZ rendszeresen értékeli az MNB gazdálkodását, a szabályszerű működés feltételeinek érvényesülését, valamint a központi költségvetéssel összefüggő elszámolások szabályszerűségét.

Az „*ellenőrök ellenőrzésével*” az ÁSZ munkájának eredményei hatványozottan jelentkezhetnek, hiszen megállapításai az ellenőrök tevékenységének szabályszerűbbé és hatékonyabbá tételében hasznosulhatnak. Ezért indokolt, hogy a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletét is ellátó MNB – mint a pénzügyi szektor második védelmi vonala – gazdálkodása ellenőrzésére minden évben sor kerüljön.

Az ellenőrzés alapvető hozadéka az Országgyűlés munkájának támogatása, az érdekeltek és a szélesebb közvélemény tájékoztatása az MNB működésének és gazdálkodásának szabályszerűségéről. Az ellenőrzés rámutathat a belső szabályozás és a szabályszerű működés hiányosságaira. Az ellenőrzött szervezet vonatkozásában az ellenőrzés megállapításai és javaslati hozzájárulhatnak a működés szabályozottságában, a kontrollok kialakításában esetlegesen fellépő hiányosságok kiküszöböléséhez, a belső szabályzatok és a gyakorlat felülvizsgálatához. Továbbá hozzájárul az MNB ellenőrzési tevékenységének szabályszerűbbé és hatékonyabbá tételéhez. A közvélemény számára hiteles információt nyújt az MNB működéséről és gazdálkodásáról, alapfeladatai közé nem sorolt feladatainak ellátásáról, a közpénzekkel való felelős gazdálkodásról, ezzel hozzájárul az általános szakmai tájékozottság javításához.

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

A KÖZSÉGI, NAGYKÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZATOK INTEGRITÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE

Az **ellenőrzés célja annak értékelése**, hogy az ellenőrzött szervezet a feladatellátása nyomán jelentkező integritási kockázatokat megfelelően felmérte-e, a kockázatokat mérséklő integritáskontrollokat kiépítette-e, és a kontrolleszköz kiterjed-e a kockázatos folyamatra, területre.

Az **ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye**: Az ÁSZ a korábbi Integritás felméréseiben az önkormányzatokat általában is kockázatosabb csoportként azonosította be. A kisebb méretű települési önkormányzatok különösen veszélyeztetettek, mert kontrollkörnyezetük, integritási infrastruktúrájuk - a felmérés eredményei alapján is - kevésbé kiépített. Az integritás ellenőrzés keretében történő értékelését eddig a belsőkontrollrendszer ellenőrzési módszertana és nem önálló módszertan alapján végezte az ÁSZ. Erre tekintettel szükséges, hogy az integritás kockázatoknak jelentős mértékben kitett önkormányzatok esetében az ÁSZ a kontrollok kiépítettségén túl értékelje azok kiterjedését is a kockázatos területekre, tevékenységekre.

Az ÁSZ ellenőrzése hozzájárul, hogy a kisebb méretű, önálló hivatallal rendelkező községi, nagyközségi önkormányzatok valamint intézményeik integritási kontrolljai kiépítettsége és működtetése javuljon, ezáltal az önkormányzatok integritási veszélyeztettség (szerteágazó közfeladatellátás, a közszolgáltatások nyújtása, valamint az ehhez szükséges beszerzések, közbeszerzések, másfelől az önkormányzatok közhatalmi tevékenysége, az ügyfelekkel és a magánszektorral kialakított széleskörű kapcsolatrendszer) csökkenjen.

Témasorszám: 21

Az ellenőrzés típusa: megfelelősségi ellenőrzés

A TÖBBSÉGI ÁLLAMI ÉS ÖNKORMÁNYZATI TULAJDONÚ GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK INTEGRITÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE

Az **ellenőrzés célja annak értékelése**, hogy az ellenőrzött szervezet a feladatellátása kapcsán meghatározta-e a szervezeti kultúra egységét biztosító értékeket, elveket, célkitűzéseket, illetve felmérte-e működése során jelentkező, ezen célok teljesülését érintő integritási kockázatok. Dolgozott-e ki és működtetett-e integritásirányítási / integritás-kockázatkezelési rendszert, ezen belül kiépítette-e az integritási kockázatok méréséklő integritáskontrollokat, és e kontrolleszközök kiterjedtek-e a kockázatos folyamatokra, területekre.

Az **ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye**: Az ÁSZ a 2016-2017. évben a köztulajdonú gazdasági társaságok körében is végzett integritás felmérést, amelynek eredményei azt mutatták, hogy nagyon jelentősek a különbségek az egyes gazdasági társaságok között az integritási kontrollok kiépítettségének tekintetében, és e különbségek jelentős részben a társaságok menedzsmentjének az eltérő hozzáállására vezethető vissza. Alap értékeket, elveket fogalmaz meg Alaptörvény, amely szerint az állam és a helyi önkormányzatok tulajdonában álló szervezetek a törvényben meghatározott módon, önállóan és felelősen gazdálkodnak a törvényesség és az eredményesség követelményei szerint. A közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni e forrásból megvalósuló gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni.

Az ÁSZ ellenőrzése hozzájárul, hogy a köztulajdonú gazdasági társaságok integritásirányítási/ integritás-kockázatkezelési rendszer keretében alkalmazott integritási kontrolljai kiépítettsége és működtetése javuljon, ezáltal integritási veszélyzettségük csökkenjen.

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

NEMZETI CSALÁD- ÉS SZOCIÁLPOLITIKAI ALAP ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja Az ellenőrzés célja annak értékelése, hogy a családtámogatási szakterület és a pénzügyi szakterület kontrolljai kialakítása és a kontrollok működtetése megfelelő -e, a kormányhivatalok a feltárt - családtámogatási ellátásokkal összefüggő - hiányosságok megszüntetésére intézkedtek -e.

Az ellenőrzés indokltsága és várható eredménye: A Nemzeti Szociálpolitikai Alap a szociális ellátások egy meghatározott körét, valamint a Nyugdíjbiztosítási Alapból kikerülő, korai nyugdíjakat tartalmazza. E keretek között a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap a családi támogatásokat, a korhatár alatti ellátásokat, a jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokat, valamint egyéb különféle jogcímen adott térítéseket tartalmazza. Az Alap létrehozásával a koncepció az volt, hogy az ellátások számának csökkentése, az ellátórendszer egyszerűsítése révén áttekinthetőbb és kiszámíthatóbb rendszer jön létre, mivel az ellátások egy alapba tagozódnak. Az NCSSZA-t érintően az igénylésektől a folyósításig feladatot látnak el a kormányhivatalok, valamint a Magyar Államkincstár.

Az elmúlt évek zárszámadás ellenőrzései rendre azt tárták fel, hogy az NCSSZA vonatkozásában az elszámolt kiadások nem megbízhatóak. Kockázatként került beazonosításra, hogy a családi pótlék kifizetését megelőző jogszerűség és elszámolás ellenőrzése nem volt biztosított a kormányhivatalok illetékes szervezeti egységeinél. Nem történt meg családtámogatási ellátások folyósítását megalapozó dokumentumok teljes körűségének vizsgálata.

Ennek keretében kerül sor a fővárosi és megyei kormányhivatalok, a Magyar Államkincstár intézkedési terveiben előírt feladatok végrehajtásának utóellenőrzésére.

II.

**TÖRVÉNY SZERINT ÉVES, KÉTÉVES GYAKORISÁGGAL
ELVÉGZENDŐ ÉS EGYÉB ESEMÉNYHEZ KÖTÖTT ELLE-
NŐRZÉSEK**

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

**AZ ÁLLAMI VAGYON FELETTI TULAJDONOSI JOGGYAKORLÁSSAL
KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉGEK ELLENŐRZÉSE**

Az ellenőrzés célja annak megítélése, hogy az állam tulajdonosi jogait gyakorló szervezetek tulajdonosi joggyakorlása megfelelt-e a vonatkozó jogszabályok előírásainak.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 3. § (4) bekezdése szerint az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos tevékenységeket az ÁSZ évente ellenőrzi. A Nemzeti Földalap feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos tevékenység éves gyakorisággal történő ellenőrzéséről pedig a Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény 14. § (1) bekezdése rendelkezik.

Az Állami Számvevőszék törvényi kötelezettségének eleget téve, a közvagyonnal való felelős gazdálkodás előmozdítása érdekében ellenőrzi a nemzeti vagyon meghatározó részét kitevő állami vagyon feletti tulajdonosi jogokat gyakorló szervezetek feladatellátását. Az ellenőrzéssel az ÁSZ hozzájárul az állami vagyon feletti kontrollok, a felelős, szabályszerű vagyongazdálkodás erősítéséhez, az állami vagyon megóvását, a közjó érdekében való hasznosítását célzó feladatellátás javításához.

Tulajdonosi joggyakorlással több szervezet is érintett, ezek jogállása, szervezeti felépítése, gazdálkodása és működése eltérő. Az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlással érintettek köre a 2017. év vonatkozásában változott. A 2018. évben jelentős átrendeződés volt az állami vagyon felügyeletéért felelős személyét, az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos feladatok ellátását érintően. A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 2018. május 21-ig a nemzeti fejlesztési miniszter feladat- és hatáskörébe sorolta az állami vagyon felügyeletének, illetve az állami vagyonnal való gazdálkodás szabályozásának feladatkörét. A 2018. május 22-től a nemzeti vagyon kezeléséért felelős tárca nélküli miniszter felel az állami vagyon felügyeletéért, valamint az állami vagyonnal való gazdálkodás szabályozásáért.

Az ellenőrzés eredményeként az ÁSZ véleményt formál arról, hogy a Magyar Állam tulajdonosi joggyakorlásában érintett szervezetek működése és az állami vagyonnal való gazdálkodása összhangban volt-e az állami vagyonra vonatkozó jogszabályok rendelkezéseivel. Az ellenőrzés rámutathat az állami vagyon feletti joggyakorlás tevékenységeinek problémáira és hiányosságaira, hozzájárulva az állami vagyon feletti kontrollok, a felelős, szabályszerű vagyongazdálkodás erősítéséhez.

Témasorszám: 23/2

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

**AZ ÁLLAMI VAGYON FELETTI TULAJDONOSI JOGGYAKORLÁSSAL
KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉGEK ELLENŐRZÉSE**

Az ellenőrzés célja: annak megítélése, hogy az állam tulajdonosi jogait gyakorló szervezetek tulajdonosi joggyakorlása megfelelt-e a vonatkozó jogszabályok előírásainak. Az állami vagyronról szóló 2007. évi CVI. törvény 3. § (4) bekezdése szerint az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos tevékenységeket az ÁSZ évente ellenőrzi. A Nemzeti Földalap feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos tevékenység éves gyakorisággal történő ellenőrzéséről pedig a Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény 14. § (1) bekezdése rendelkezik.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ törvényi kötelezettségének eleget téve, a közvagyonnal való felelős gazdálkodás előmozdítása érdekében ellenőrzi a nemzeti vagyon meghatározó részét kitevő állami vagyon felett tulajdonosi jogokat gyakorló szervezetek feladatellátását.

Az ellenőrzés eredményeként az ÁSZ véleményt formál arról, hogy a Magyar Állam tulajdonosi joggyakorlásában érintett szervezetek működése és az állami vagyonnal való gazdálkodása összhangban volt-e az állami vagyronra vonatkozó jogszabályok rendelkezéseivel. Az ellenőrzés rámutathat az állami vagyon feletti joggyakorlás tevékenységeinek esetleges szabályozási problémáira és hiányosságaira, hozzájárulva az állami vagyon feletti kontrollok, a felelős, szabályszerű vagyongazdálkodás erősítéséhez, valamint az állami vagyon megóvását, a közjó érdekében való hasznosítását célzó feladatellátás javításához.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

**A KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁSBAN RÉSZESÜLŐ PÁRTOK 2016-2017. ÉVI
GAZDÁLKODÁSA TÖRVÉNYESSÉGÉNEK ELLENŐRZÉSE**

24/1 A Fidesz – Magyar Polgári Szövetség 2016-2017. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

24/2 A Kereszténydemokrata Néppárt 2016-2017. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a közzétett pénzügyi kimutatások a törvényi előírásoknak megfeleltek-e, a könyvvezetés és gazdálkodás során betartották-e a vonatkozó jogszabályi és belső előírásokat; a párt a működéséhez szabályszerűen igénybe vehető forrásokat használt-e fel; az előző ÁSZ ellenőrzés során feltárt hiányosságok megszüntetéséről intézkedett-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 5. § (11) bekezdés a) pontja, valamint a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény 10. § (1) bekezdése alapján a pártok gazdálkodása törvényességének ellenőrzésére az ÁSZ jogosult. Törvényi előírás alapján az ÁSZ két évente ellenőrzi azoknak a pártoknak a gazdálkodását, amelyek rendszeres költségvetési támogatásban részesültek.

A gazdálkodás szabályszerűségének, a felhasznált közpénzek nagyságának bemutatásával a társadalom objektív képet alkothat a pártok működéséről. Az ellenőrzés megállapításai a gazdálkodás megfelelőségének bemutatásával elősegíthetik, hogy a törvényalkotók konkrét lépéseket tegyenek a pártok finanszírozására vonatkozó szabályozások megváltoztatása, átláthatóbbá, ellenőrizhetőbbé tétele irányába. Az ellenőrzés rámutathat a pártok gazdálkodásával, valamint az állami költségvetésből származó források felhasználásával kapcsolatos jó gyakorlatokra és szabálytalanságokra. A hiányosságok, szabálytalanságok feltárása, az ennek kapcsán megfogalmazott megállapítások elősegíthetik a törvényi rendelkezések megsértésének szankcionálását. Ugyancsak az ellenőrzés hozadékát képezi az előző ÁSZ ellenőrzés felhívásai hasznosulásának értékelése.

Témasorszám: 25

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

**A KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁSBAN RÉSZESÜLŐ PÁRTALAPÍTVÁNYOK
2016-2017. ÉVI GAZDÁLKODÁSA TÖRVÉNYESSÉGÉNEK ELLENŐRZÉSE**

- 25/1 A Szövetség a Polgári Magyarországért Alapítvány 2016-2017. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése
- 25/2 A Barankovics István Alapítvány 2016-2017. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a pártalapítvány törvényesen gazdálkodott-e; az éves számviteli beszámolók és a pártalapítvány tevékenységéről szóló éves jelentések a jogszabályi előírásoknak megfeleltek-e; a könyvvizetés és gazdálkodás során a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket és belső előírásokat betartották-e. Az ellenőrzés célja továbbá annak értékelése, hogy az előző számvevőszéki jelentésben foglalt intézkedést igénylő megállapításokkal összhangban készített intézkedési tervben meghatározott feladatokat az ellenőrzött szervezet végrehajtotta-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Társadalmi elvárás a közpénzek értékelvű, rendeltetésszerű felhasználása, a közpénzből nyújtott támogatások átláthatóságának megteremtése, mely az államháztartásból nyújtott támogatások ellenőrzésével elősegíthető. A pártok működését segítő tudományos, ismeretterjesztő, kutatási, oktatási tevékenységet végző alapítványokról szóló 2003. évi XLVII. törvény 4. §-ában foglaltak alapján az alapítványok gazdálkodása törvényességének ellenőrzésére az ÁSZ jogosult, továbbá az Ász tv. rendelkezése szerint a számvevőszéki jelentések intézkedést igénylő megállapításai alapján készített intézkedési tervben foglaltak megvalósítását az ÁSZ utóellenőrzés keretében ellenőrizheti. Törvényi előírás alapján az ÁSZ két évente ellenőrzi azoknak a pártalapítványoknak a gazdálkodását, amelyek e törvény szerint költségvetési támogatásban részesültek.

Az ellenőrzés a gazdálkodás szabályszerűségének bemutatásával hozzájárul ahhoz, hogy a társadalom objektív képet alkothasson a pártalapítványok működéséről. Az ellenőrzés eredménye elősegítheti, hogy a jelentésben foglalt megállapítások, következtetések és javaslatok alapján a törvényalkotók konkrét lépéseket tegyenek a pártalapítványok finanszírozására vonatkozó szabályozások megváltoztatása, átláthatóbbá, ellenőrizhetőbbé tétele irányába. Az ellenőrzött szervezetek szintjén a hiányosságok, szabálytalanságok feltárása, az ennek kapcsán megfogalmazott megállapítások csökkenthetik a működés szabályszerűségének kockázatait, elősegíthetik a pártalapítványok szabályszerű gazdálkodását. A gazdálkodás szabályszerűségének bemutatásával az ellenőrzés értékteremtő módon járul hozzá az ÁSZ stratégiai céljainak megvalósításához.

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

2018. ÉVI ZÁRSZÁMADÁS

Magyarország 2018. évi központi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja annak megállapítása, hogy a zárszámadási törvényjavaslat tartalma, szerkezete megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak; az Alaptörvény és a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló törvény államadósságra vonatkozó előírásai érvényesültek-e, az államháztartás központi alrendszerében a hiány alakulása megfelelt-e a 2018. évi központi költségvetésről szóló törvény (Kvtv.) előírásainak. Az államháztartás bevételeit a Kvtv.-ben rögzítettekkel összhangban, a közpénzekkel való gazdálkodás jogszabályi követelményeinek megfelelően használták-e fel, a törvényjavaslat valósághűen mutatja-e be a költségvetés végrehajtására vonatkozó pénzügyi adatokat, információkat; a központi költségvetés bevételi és kiadási előirányzatainak teljesítése megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak és tartalmaz-e lényeges hibát; a költségvetés végrehajtásában jog- és hatáskörrel rendelkezők a 2018. évi költségvetésben meghatározott pénzügyi keretek között szabályszerűen gazdálkodtak-e a közpénzekkel.

Az ellenőrzés kiterjed a 2018. évi költségvetési folyamatok nyomon követésére, kiemelten az államadósság alakulására ható tényezők monitoringjára is.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Alaptörvény szerint a központi költségvetés végrehajtásának ellenőrzését az ÁSZ végzi el. Az ÁSZ tv. előírásainak megfelelően a zárszámadási ellenőrzés végrehajtása az ÁSZ éves gyakorisággal elvégzendő feladata. Az ÁSZ törvényi kötelezettségének teljesítésével hozzájárul ahhoz, hogy az Országgyűlés a zárszámadási törvény elfogadásával kapcsolatban megalapozott döntést hozzon. Az ellenőrzés eredményeként teljes és objektív kép alkotható a 2018. évi zárszámadási törvényjavaslatban szereplő adatok megbízhatóságáról. Az ÁSZ megállapításaival elősegíti az ellenőrzöttek közpénzekkel való felelős gazdálkodását, illetve az ellenőrzéssel hozzájárul az értékteremtő rend kialakításához és megőrzéséhez.

Zárszámadás keretében kerül ellenőrzésre az országgyűlési választások előkészítésére és lebonyolítására fordított pénzeszközök felhasználása.

Témasorszám: 27

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

VÉLEMÉNY A 2020. ÉVI KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSRŐL

Vélemény Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslatáról

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a központi költségvetési törvényjavaslat összeállítására megfelel-e a jogszabályi előírásoknak, a törvényjavaslat bevételi és kiadási előirányzatait, valamint a költségvetési évet követő három év tervezett előirányzatainak keretszámait a makrogazdasági előrejelzéseket is figyelembe véve tervezték-e meg; biztosították-e a tervezésnél alkalmazott módszerek, háttérszámítások, hatástanulmányok, valamint az állami szabályozó eszközök javasolt módosításai a törvényjavaslat megalapozottságát. Ellenőrizni kell, hogy teljesültek-e a Tervezési Tájékoztatóban megfogalmazott követelmények, az Alaptörvényben és a Gst-ben foglaltak alapján érvényesül-e államadósság-szabály, biztosított-e az összhang a törvényjavaslat és a kormányzati programnak részét képező tervek között; a tervezett előirányzatok tartalmazzák-e a közfeladatok ellátásához szükséges kiadásokat, számításba vették-e az EU tagság pénzügyi, gazdasági hatásait.

Az ÁSZ a költségvetés véleményezéséhez kapcsolódóan elemzések elkészítésével támogatja a Költségvetési Tanács (KT) munkáját. Az ÁSZ támogató tevékenysége keretében véleményezi a 2020. évi költségvetési törvényjavaslat tervezetét annak hitelességére és végrehajthatóságára vonatkozóan, ezen felül értékeli az államadósság-mutató kidolgozására vonatkozó eljárásokat valamint az Alaptörvényben rögzített adósságszabály érvényesülését.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ törvényi kötelezettségének teljesítésével véleményezi a költségvetési törvényjavaslatot, rámutatva annak kockázataira. Ezáltal támogatja az országgyűlési képviselőket a jogszabályi követelményeknek megfelelő költségvetési törvény elfogadásában. Az ÁSZ által a KT részére készített elemzések hozzájárulnak ahhoz, hogy a KT a 2020. évi költségvetési törvényjavaslat tervezetéről és az adósságszabály érvényesüléséről megalapozottan tudjon állást foglalni.

